

DATUM
2010-08-30
ERT DATUM
2010-06-02

DIARIENR
2010/108-4
ER BETECKNING
Jo2010/1299

Regeringskansliet
Jordbruksdepartementet
103 33 Stockholm

Bättre marknad för tjänstehundar (SOU 2010:21)

Tjänstehundsavelsutredningen har i första hand haft till uppgift att utreda vilka åtgärder som skulle kunna stimulera den privata tjänstehundsaveln. I betänkandet föreslås ett flertal åtgärder som syftar till att ge privata uppfödare ökat tillträde till marknaden för tjänstehundar.

Statskontoret ser positivt på flera av de förslag som lämnas av utredningen, såsom att de myndigheter som använder tjänstehundar i möjligaste mån ska anskaffa hundarna genom öppen offentlig upphandling med förfrågningsunderlag och att Försvarsmakten – som bedriver egen uppfödning – enbart ska föda upp hundar för eget behov. Dessa förslag synes ligga väl i linje med rådande förvaltningspolitiska principer. Statskontoret framförde också år 2006 liknande synpunkter i vårt yttrande över Tjänstehundsutredningens betänkande¹, där vi bl.a. menade att en affärsmässig uppfödning av tjänstehundar som går utöver det statliga behovet, liksom en eventuell export av tjänstehundsämnen, bör skötas av privata uppfödare utan konkurrens från en statlig huvudman.

Statskontoret vill rikta invändningar mot två av utredningens förslag. Vår första invändning avser förslaget att *ett avelsråd för statliga tjänstehundar* ska inrättas. Detta råd ska vara ett nationellt samordningsorgan med rådgivande och stödjande verksamhet med uppgift att främja en väl fungerande marknad för statliga myndigheters behov av tjänstehundar. Utredningen föreslår att rådet delvis ska finansieras via ett anslag över statsbudgeten.

Enligt Statskontorets mening visar utredningen inte på ett övertygande sätt att de aktuella problemen är av sådan allvarlig art att ett – delvis anslagsfinansierat – avelsråd för statliga tjänstehundar verkligen behöver inrättas. Enligt vår mening torde också flera av de problem som lyfts fram som motiv till rådets inrättande komma att reduceras om de öppna offentliga upphandlingar som utredningen förordar genomförs på ett korrekt och bra sätt, dvs. med adekvata krav, en oväldig upphandlingsprocess etc. Således bör väl genomförda upphandlingar kunna minska den ömsesidiga misstänksamhet

¹ *Hundgöra – att göra hundar som gör nytta* (SOU 2005:75).

som – enligt vad utredningen uppger – finns mellan uppfödare och köpare av tjänstehundar, avseende t.ex. resultat från hälsoundersökningar och lämplighetstester och om hundarnas härstamning. På basis av det remitterade materialet avstyrker Statskontoret mot denna bakgrund inrättandet av ett – delvis anslagsfinansierat – avelsråd för statliga tjänstehundar.

Statskontorets andra invändning avser utredningens förslag om *ackreditering och certifiering*. Utredningen föreslår att uppfödare som frivilligt beaktar det föreslagna avelsrådets rådgivning bör kunna förklaras ackrediterade av rådet. Ackrediterade uppfödare som får valpkullar efter hundar med goda avelsresultat föreslås kunna få dessa valpkullar förklarade vara av certifierat ursprung av rådet. En sådan förklaring ska visa att förutsättningarna för att dessa valpar kan bli tjänstehundar är större än för valpar som inte förklarats vara av certifierat ursprung.

Att, som utredningen föreslår, skapa någon form av kvalitetsstämpel för särskilt framstående uppfödare och de valpar dessa producerar kan mycket väl vara en rimlig åtgärd. Enligt Statskontorets mening vore det dock olämpligt att i detta sammanhang använda begreppen ackreditering och certifiering. För detta talar att dessa begrepp sedan länge används – med preciserade betydelser – inom ramen för det system för kompetensprövning av en mängd olika typer av arbetsuppgifter, som administreras av Sveriges nationella ackrediteringsorgan SWEDAC (Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll). Grundläggande för såväl ackreditering som certifiering är i det sammanhanget att det handlar om *oberoende* kompetensprövning, dvs. om en organisation önskar bli ackrediterad eller certifierad för att utföra en viss arbetsuppgift så ska organisationens kompetens regelbundet granskas av ett oberoende organ.² Såvitt Statskontoret kan utläsa av Tjänstehundsavelsutredningens betänkande ska den föreslagna ackrediteringen och certifieringen inte inkludera kompetensprövning som utförs av ett oberoende organ, t.ex. sägs endast att ackrediteringen ska bygga på att uppfödarna *frivilligt beaktar* avelsrådets rådgivning. Med hänsyn till detta menar vi att några andra begrepp än ackreditering och certifiering bör användas för den kvalitetsstämpel som utredningen föreslår. I sammanhanget vill Statskontoret också uttrycka viss skepsis inför tillförlitligheten i det föreslagna systemet för kompetensprövning, med hänsyn till att det i så hög grad tycks bygga på uppfödarnas egen bedömning. Slutligen vill Statskontoret peka på att Tjänstehundsavelsutredningen – enligt vad som kan utläsas av betänkandet – inte tycks ha haft någon kontakt med SWEDAC i sitt arbete. Innan ett eventuellt genomförande av utredningens förslag om ackreditering och

² Vid ackreditering sköts den oberoende granskningen av SWEDAC. Vid certifiering sköts den oberoende granskningen av särskilda certifieringsorgan, som i vissa fall kan vara ackrediterade för denna uppgift av SWEDAC.

certifiering menar Statskontoret att det finns skäl för regeringen att inhämta SWEDAC:s synpunkter på ett sådant system.

Generaldirektör Yvonne Gustafsson har beslutat i detta ärende. T.f. utredningschef Anna Karlgren samt utredare Svante Eriksson, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Yvonne Gustafsson

Svante Eriksson